

دی بهرهف پیش چن. و ئەم وهکو نه ته وهکا زیندی و خودان مافین
ژیننی دی ب خه لکی دی یی پیشکهفتی را گههین.

یاخیبوون دژی دۆرههیلهکا هۆسا گهنی، رتیا ههری قهنج و ب
کیرهاتیه بۆ خهباتا مه یا ئیروۆ. و دناف حمحما بزافا چیکه رین
رویدانین فی ریبازی دا، ههک قهلهم پهیدا بوونه - و زۆریه ی
جاران زړه فراندی ونه هونه رزان - لی راستگۆ و ئارمانجبه... و
بهروفاژیا فی چهندی گهلهک ئه فراندین په یسک بلند ژی د ناه
مه دا پهیدا بوینه لی دوبر ژ رویدانین چیکه رین وهرچه پین
ته فگه را مه و گهلهک جاران نه راستگۆ دگهل باری گرانته خه م و
ژانین ملله تی مه...

ژ بۆ شرۆقه کرنا فی رهوشی یا فه ره ئەم سه ری دا فا فی
پرسگریکی ژ ناهه ندا ههردویان دهست پی بکهین و دویماییا
ههردویان د یه کگرتنه کا هه فپشک دا بیته خالا لسه رریشه چوونی ژ
بۆ قه کۆلینین به رفه هتر...

لدویف فی بۆچوونا مه ئەف گولبژیرا ههلبهستان (سمفونیا
خهون و خه یالان) میناکه کا زیندی یه ژ بۆ که رستین مه پی مه بهست
کو بچیه رتیا وان تیکستین دبه نه ژیده رین دویفچوون و قه کۆلینین
تیکوز و تاقه گرت... به لی ئە گه ره مه ئەف تشته بۆ داها تییا ن هیتلا،
دبیت - و یا پیدفی یه - نه ا ژی مه ره ئیا خوه لسه ره وشا

ئەفراندا كوردى يا ھەقچەرخ ھەبىت، كو بەرى پيشين ژينگەھا
وئ بىتە شروڤە كرن و تيبينى يين تەقايى د ەرهەقا زۆريەى ئالان
بىنە ەرىپىن و پيشنيارتىن ەر ژيرا بىنە دارشتن، كو دقان خالىن
ژىرى دا دجەمىين:

رەسەنيا ئەفراندنيتىن ھەقچەرخ:

ھەقبەندىا مروڤى دگەل حالەتەكى يان ھەستىپىكرنا تشتەكى، د
دەليقەكا تايبەت دا، دبىتە ئەگەر و بناسا خەوونىن وئاراننەكا
دەروونى، و چاخى مەبەست دگەھتە ليدانا بستا دلى... گەلەك
وتنە و پەيف دناڤ سەليقەكا دروستبوويى دا دەيتن و دچن و بزاقا
پىكانىنا ھزرەكى دكەن، ئەو ھزرا دەيتە سەرەت و بىژىنگىرن د
ناڤ مېشكەكى ھوشيار دا. و ئەو مەسافا دناقبەرا يەكەم چرىسكا
ھەستىپىكرنى و بەندەرا ھزرەكى دا دبىتە پسدان و ئەفراندەك تىدا
چى دبىت. و ھەلبەت ھىژىن ئاكتىشى يين سەرەكى يين قى ژانى...
ھوشياربەكا مروڤانىيە يە دگەل بارەكى چرى ھزرقانىيە و زانىياربەكا
گشتى يا تاقەگر وشارەزايى د تەرتىفيين جوانكاريا ھونەرى و
گەھىنا ھەقبەندى يين جفاكى دا...ھتد، لى ھەى. لى، ئەو ھزرىن
نھا بووينە بەندەر و ھەموو پويتەپىكرنىن مە كوردان قەست دكەنى
كورد و كوردستانن، يان برەنگەكى بەرفرەھتر (خاك و مروڤ)ن،

کو ئه ڦه دو جه مسهرين نه ڦينيه کا هه را پيروزا کاکلا بزاقين مه نه د
ژينى دا.

هه ڦسه نگيا ههردوو جه مسهران:

نه ا نه وهردوو جه مسهر (مرؤڦ و خاک) بنئاڦيونه، و دو
حاله تين ناله بارل گورئ (کاخي) هه نه، نه و ژى -چه وساندن
وداگيرکرن-ن. هه تا نه هيتلانا ڦان ههردوو حاله تان بيته پيشه کا
(قياس) بنه جه ژبو هه موو کارو بزاقان... پيڦيره کا (التزام) رڙده
خوه لسهر مه فهرز دکهت، چونکي هه ردهم هه موو بزاق و
به ره لستکاري و بهر خوه دان ژ نه ده بي و هونه ري ده ست پئ دکهن،
وهه نه ده ب وهونه رن دبه هيتيڦيني هزرين راست، ري بين راست،
نه خش و بريارين راست... بين ملله تي مه به ره ڦ قوناخين پيش
دبه ن. و نه ڦ حاله تي پاشکه فتي يئ ملله تي مه تيدا دبووريت،
پيشه کا هوشياريا وي به. و ئاستا ڦئ هوشياريا يئ (مه)
هه موويان، ب هزرين خوه، پرؤگرامين خوه، ب کارو کريارين خوه
گهاندي يه ڦي راده يئ. نه ڦه (نه ز) يه ک!! کي دي هيت به شداري
يئ دگه ل ڦي (مه) يئ کهت... بيورن، نه ڦه پرسياره که و نه ز
نه گوهديري به رسفا وي مه. لي چاڦه ري ئه نجامين کارت پکرنين
کريار و بوويه رين وي مه، چمکي لڦيره (لدويڦ رايامه) هه لو بوستا

هەر مروڤه کی دهیته دهستنیشان کرن، کانی چهند و چهوا، دگهل یان
دژی قی بزاقی یه .

رۆلی هۆزانی دڤی بزاقی دا:

ئهف بزاقا، مه به حس ژی کری، بزاقه کا تیکوز و تاقه گره، تهف
تالین ژینی قه دگرت، و چاخنی ناله باری و دژواری و رکابه ری د
ژینی دا رویددهن، رهوشه کا قه تلازیی (کریزیی) پهیدا دبیت. و
بزاق ژ بو زفرینا وان ناله بارییان بو قهریژا خودیا ئاسایی... تیوره ک
دپراکتیکه کا پهیره وکری پی دڤیت وهه لبهت پرۆگرامه کی هۆسا
شه نگست و تاقه گریین خوه هه نه (مینا سازگه هه کا ترانستوری،
یان ده مژمیره کی، کو ژ گه له ک ئامیرین بچووک پیکهاتینه)، لی
نه بوونا هه ر ئامیره کی یان ژ کارکه تنا وی، ئه و سازگه هه موو ب
دروستی کار ناکهت.. هۆسا د ناف شوره شان دا، دناف ریباژین
ملله تان دا ئه ده ب (کو هۆزان تایه کی وی یی سه ره کی یه) ئه و
ئامیره یه کو نوینه ریا هه ست و نه ستین مرۆقان دکهت و مینا
جه مسه ره کی سه ره کی ژ تالی که سبوونی قه هه قبه ری کومه لگه هه
برهنگه کی گشتی خوبا دبیت وگه له ک رستین دلینی وخالین نازک
ژ رهفتار و سنج و دانوستاندنا مرۆقی دگهل جفاک و سروشتی دا
دهردپریت و شرۆقه دکهت، و ئه گه ر هۆزانی وه کو پیدڤی رۆلی خوه

نهدیت و جهی خوه د دیروکا تومارکنا ههستان دا نهگرت، رامن
ژی ئهوه گهلهک دی ژئی دبی بههر بن ل بهشداربوونا پیشقهچوونا
رهورهوا رزگاریی دا، نهو رزگاریا ناهیتته روی نهگهر هه موو هیتز،
شیان، قودرهت، تویره و تهخ هه فیشک نه بن دنافاکرنا وی دا.

چهوا بزافا رزگاریخوازا کوردستان،

باری رهوشه نبیری هه مبیژ دکهت:

ب هیتزکرنا مهرج و بار و سه خله تین هوندور، ئوبجه کتیشیا
هه قبهندی بیتن دهرفهیی و شاره زایی د کاودانین وی دا... و داوین
دهرپینا خواست و ئارمانجین کوردان دپه یقه کا یه کگرتی دا، د
رهئییه کا یه کگرتی دا، د خه باته کا یه کگرتی دا... نه کو یه کیوونا رهئی
و په یف و جورین خه باتان ببسته خواست و ئارمانجین مه. چونکی
دچاخنی داکه فتن ژ بندهستی و سته مکاری دا، پیدقی بوون بو
مانی، فه ژینی، گه هشتنا ئاسویان پتر لی دهیت. له و ما ئه فراندن
و کارین ئه دهبی وهونه ری دناف دژواری و توندی و ئاسته نگاندا زورتر
دین وزیده تر جارین دی دراهیل و پیشقه چوننی دانه - به لی نه
شهرته ئه قه ل هه موو جهان بیتته هه فجو تکرن - و لقییره ئاریشه و
پرۆیله م و گه لشیایین رهوشا ئه ده بیاتان کفشن و خوبتر دین. و ئه ف
دیده نه نه هنده د نه پهن و د به رزه نه، نه مازه ئه م ئالیگوری و

دانوستاندنا د ناقبه را ئه ده بیاتا کوردی و بیین گه لیتن دی بکه یینه
پیقه ره کا (مقیاس) باوهری پیتکی بو وی بوچوونتی...

ژیۆ تیهه له اتن وهه لگرتنا ئیش وخهم وهیقی بیین کوردان د ناڤ
پارزینی ئه ده ب وهونه ری دا، تیکه هله و تهقلیهه قیا فی باری دگهل
بارین دی بیین ژیانن تشته کی فه ره، نه مازه دگهل خه باتا چه کداری،
بارن پۆلیتیکی هه قبه ندی بیین دیلوماتیکی وهه قپکی بیین
چینایه تی و هوشیاریا جفاکی دا. تشته کی فه ره و پیدقی یه . و
جیگیرونا قه له مین پیتسه که فتنخواز دژی سه نگرین ئه مپریالیزم و
داگیرکه ر و چه وسینه ران تشته کی هیشتا فه رتره . دیسان کاره کی
دی بی گه له ک فه ره و پیدقی هه یه ، و چیبوونا وی. هیقی جوامیر و
خیرخوازانه ، ئه و ژی دروستبوونا فه دراسیونه کی یه ژیۆ هه موو
یه که تی و کۆم و جقاتین بلندین چاندن یه ، لسه ر بنیاتی
هه سته پیکرن ب کریزا (قه تلازیا) ده رپینا په یقا کوردی یا
راسته قینه یه کو هه بوونا وی بیسته میناکه کا زیندی و هیژا ژ بو
هه موو ئالین دی بیین خه بات و بزاقین کوردان، نه مازه بیین
پولیتیکی و جفاکی و هه تا بیین ئابووری ژی...

مخابن و سه د جارن حه یف کو هه تا ئیرۆ یه که تی و کۆمه له بیین
ره وشه نبیری ل هه ریم و ده قه رین کوردستانی یان ل ده رقه ی وه لاتی،
ب بریارین سیاسی دروست دین، هه ر ب وان بریاران ده یته گرتن و

ژ ناف دچن و مینا زارۆکین سیوی نهخوه ناس دکهن و نه دۆست و
دژمنین خوه...

ناسین یان دهستنیشانکرنا دۆست و نه دۆستان... ب هیزترین
ستوونا یه کگرتنا مه یه، چونکی نه گهر دژمنی دۆزا مه، دژمنی مه
هه موو کوردان بیت، و دۆستی دۆزا مه هه قالی شرینی مه
هه موویان بیت، چو پینه قییت، نه م دی یه ک گرین و ب هه قرا
دهستی خوه ئیخینه د ناف دهستین دۆستان دا و پر ژ دل گفیشین...
و ریا مرۆقاتی د ئاسۆیه کا رۆن و گهش دا بینین...

ژ قی رادهیی و یقه تر به هسا خواست و قه می و پیشنیاران ژ بو
رهوشا رهوشه نبیری دی ته نی چهنه په یف و هه قۆک بن لسه ر
کاغه زان، و د قی واقعی دا ناهینه دهست و ب جه ناهین، هه ر
چهنده (نهون) هیقی بین مه بین رند و مافین مه بین رهوا...

پالپشتیا باری رهوشه نبیریا کوردی، چهوا دهیته کرن؟

ئالیگۆری د ناقبه را باری رهوشه نبیری و توپژه و هیز و بزاقین
دی بین کۆمه لگه هتی ب هزرا مه د سی رهوشان دا هه نه:

(۱) دژایه تی: نه قه ژی زۆریه ی نه و هیز و دهسته هه لاتدار پی
رادبن بین بۆچوون و مه بهست و ئارمانجین وان دگهل باری ئاسایی
بی پیشقه چوون و گۆلشه داننی ناگونجن، لهوما دژی پیتلان کار دکهن

و هه‌میشه بزاقا دانانا ره‌وشه‌نبیری‌ه‌کا ده‌ست‌کردا گونجای و خو‌قی‌ای
دگه‌ل به‌رزه‌وندی یی‌ن خو‌ه دکه‌ن، و هه‌تا ئە‌ف کاره سه‌ربگرت
گه‌له‌ک زۆ‌ران‌بازی و رکابه‌ری و ژناق‌چوون و زیان ل گۆ‌پۆ‌ی هه‌نه...
ئه‌گه‌ر هنده‌ک جارن ئە‌ف هه‌ول و ته‌قه‌لایه ب ره‌نگه‌کی به‌ربه‌لاف و
ته‌قایی سه‌ربگرن ژ بو‌ماوه‌یه‌کی کیم جی ب جی ببن، رامن ژئ
ئه‌و نیسه کو بزاقا راست و دروستا ره‌وشه‌نبیریا نه‌ته‌وی هه‌ر
ئه‌قه‌یه. لئ ژائین ره‌وشه‌نبیری‌ه‌کا راسته‌قینه هه‌ر لکارن، و هه‌ر
رۆ‌ژه‌کی به‌ارا وی دئ گه‌هیت و چزی یی‌ن ئە‌فراندنن هیترا په‌یدا
بنه‌قه. هه‌لبه‌ت ئە‌و سازگه‌هین داگیرکه‌ر و دژمنان دانین و ئینا‌ینه
کار، ژ بو‌پروپا‌گه‌نده و روسپیکرنا کربارتین خو‌ه یی‌ن به‌د و چه‌په‌ل و
چقی‌لن، یان ژ بو‌خاپاندن و هه‌لخه‌له‌تاندنا جه‌ماوه‌ری و وی خه‌ل‌کی
نه‌شاره‌زا و نه‌ئاگاداری پرسگری‌کتین دۆ‌زا مه‌ یا ره‌وا، یان هنده‌ک
جارن ژ بو‌رکابه‌ریا ریبازا ره‌وشه‌نبیریا ملله‌تی مه‌ و به‌رزه‌کرن و
ونداکرنا راستی و دروستیا رۆ‌ژه‌قا رویدان و بارودۆ‌خین ژینا مه‌،
خه‌باتا مه‌، چه‌ز و قیانا مه‌... دروستکرن. گه‌له‌ک جارن لایه‌نگیریا
ئالئ هونه‌ر دخزمه‌تا هونه‌ری دا دکه‌ن، و هونه‌ر و ئە‌ده‌بی ب
تشته‌کی زیده و دویر ژ ره‌وشین د ناه ژینئ دا دادنن.

ئه‌ری، ئە‌ف سازگه‌هه و هنده‌ک جارن په‌یدا‌بوونا پیچه‌کا
هه‌ناسه‌یا ئازادین - ئە‌و ژئ ل ژیر ته‌وژم و گرانیسا هیتزا گه‌ل و

به‌رخوهدانا لاوین ملله‌تی - کوه‌لیشه دهیته دان و مه‌جالی نووژهن و ده‌ریپنی دهیته به‌رچا‌فکرن... ئە‌قه هه‌موو هه‌ر د‌خانه‌یا د‌ژایه‌تیپ دا دهیته هه‌ژمارتن... چمکی پرۆپا‌گه‌ندا د‌ژمنان و به‌رژه‌وه‌ندی بی‌ن هه‌له‌په‌رست و یارین گاشی د‌قی دوریانی‌دا د‌گه‌هنه‌یه‌ک و د‌بنه‌ژێده‌را یه‌ک ریباز، ئە‌و ژێ رکا‌به‌ری و د‌ژاتیبا بزاقا رزگاربخوازا وه‌لاتی و ئازادیا مرۆفی و داوینی به‌رسینگرتنا پیشقه‌چوونا ژینی یه‌.

(۲) ئالیکاری و پالپشتی: ئە‌ف هه‌قبه‌ندی یه‌ زۆریه‌ی جارن د‌ ناقبه‌را سه‌مبۆل و چه‌قه‌نگین باری ره‌وشه‌نبیری و ئە‌وان هی‌زان دا دهیته‌ کرن، ئە‌وین چه‌زل سه‌رکه‌تنا ملله‌تی دکهن و ده‌ریازکرنا جفاکی ژ قونا‌خه‌کی بۆ قونا‌خه‌کا دی یا باشتەر. و گه‌له‌ک جارن ئە‌ف هه‌قبه‌ندی یه‌ ب‌ره‌نگی پرۆتۆکۆلیت نه‌په‌ن یان ئاشکرا د‌ ناقبه‌را ئان هی‌زان و هه‌نک چه‌قه‌نگین ئە‌ده‌بی و هونه‌ری (یان کۆمه‌له‌یی ره‌وشه‌نبیری...) دا دروست د‌بن، و گه‌له‌ک جارن قازانج و سو‌دین ته‌قایی ده‌فیشکیا وی هه‌قبه‌ندی دا، ده‌قبه‌ندی به‌رژه‌وه‌ندی بی‌ن هه‌ردو ئالان دا، د‌پارێزن - هی‌ته‌ به‌رچا‌ف... لی وهرار و گۆلشه‌دانا قی ره‌وشه‌نبیری... هه‌نک دیدهن و سیمایی له‌رزۆک و ناله‌بار هه‌نه‌ مینا: دیارکرنا که‌سبونه‌کا نه‌ته‌وییا لاواز و خوه‌په‌رست، قه‌بوولکرنا دویقه‌لانکی و خولامه‌تیا داگیرکه‌ران، هزان ژ بۆ په‌سن و پیته‌لدانا هه‌نک که‌سانین ب‌خورتی خوه‌ ب

شوره‌شگبیر و نیشتمانپه‌روه‌ر دزانن، نی‌ربوونا هه‌ک بۆ‌چوونین سه‌یر و بی‌ به‌نامه، به‌ه‌لال‌کرنا سه‌ره‌ه‌ق‌ساری هه‌ک هه‌ز و ده‌رپینا ب ناغی سه‌ره‌ه‌ستیا بی‌ر و باره‌ران و نازادیا ره‌ئی و بۆ‌چوونان و مافی‌ن مرو‌قی... و دوماهی‌ی دوی‌رکه‌فتن ژ باه‌ت و لی‌کۆ‌لینین هه‌ستیار و فه‌ر و گرنه‌گ کو پی‌دقی ب هه‌لو‌بست و دوی‌قچوون و بی‌اری‌ن ب‌نه‌جه هه‌یه کو خوه‌ل‌ب‌دانا وان ناسته‌نگان پی‌بو‌ستی ب که‌سانین پر بی‌ر و باوه‌ر و خودان جورئه‌ت و راستی په‌رتیس دقیت...

٣) ره‌وشا سی‌یی، ب هیت‌زبوونا قی‌ی نالی‌گۆ‌ری‌ی هه‌تا راده‌یا

به‌وشتن و هه‌لیان و ته‌قلیه‌ه‌قبوونێ د ناغه‌ه‌را با‌ری ره‌وشه‌نبیری ژ وان هیت‌زین نو‌بنه‌رین خه‌بات و سه‌روه‌ریا ملله‌تی دکه‌ن، چونکی هه‌ر بزاقه‌کا جشاک‌ی و که‌سانی جه‌ی خوه‌ د ناغ خه‌باتا ته‌ق‌ایا کۆمه‌لگه‌هی دا دگرت. ئەو خه‌باتا هه‌موو شیان و وزه و ئەفراندن‌ین مرو‌قان کرینه‌ نارمانج و ری‌کار ژ بۆ‌گۆ‌رب‌ن‌کاریه‌کا گشتی یا ژ قوناخه‌کی به‌ره‌ف قوناخه‌کا دی پیشقه‌ ده‌ت، دوی‌ر ژ هه‌ردو ده‌ردین گران (داگیرکرن و چه‌وساندن)ی.

ئه‌ری ئەف هه‌ر سه‌ی ره‌وشه‌ ل نک مه‌ کوردان هه‌نه‌ لدویف ئایدیۆلۆژیکی‌ن نو‌بنه‌ریا بزاقا نه‌ته‌وی و هه‌ق‌ریا چینایه‌تی دکه‌ن و نه‌خشین داگیرکه‌ران ئەوین کو خوه‌ ب خودان و سه‌میانین قی وه‌لاتی و ملله‌تی دزانن... هۆسا هه‌قبه‌ندی یین دیالیکتیکی